

MUZEUL DE ISTORIE SIGHIȘOARA

110 ANI

Nicolae TESCULA

Director,
Muzeul de Istorie Sighișoara

Pentru urbea noastră, cetatea a reprezentat încă din secolul al XIX-lea un mare potențial turistic. Fascinația pentru Evul Mediu era una dintre preocupările majore ale ideologiei romantice. Cu ocazia adunării generale a *Societății istorice maghiare*, organizată la inițiativa istoricului și deputatului Karl Fabritius în orașul de pe Târnava Mare în 1879, participanții au fost fascinați de multitudinea de clădiri medievale și atunci apare ideea organizării unui muzeu.

Acum se organizează o expoziție, care va însuflă pe tânărul student Josef Bacon și pe doi frați Friedrich și Heinrich Kraus să pună bazele unui muzeu de istorie și artă. Această idee, de altfel, a apărut în paginile lui *Gross-Kokler Bote*, unde se milita pentru utilizarea unor turnuri din cetate. Din păcate ideea a fost abandonată și reluată cu 20 de ani mai târziu. În 1896 cu ocazia jubileului maghiar, o adresă din partea guvernului cerea comunităților să întemeieze instituții umanitare sau culturale. În acest context, referatul lui Josef Bacon a fost aprobat de consiliul orașenesc socotindu-se că alegerea înființării unui muzeu în Turnul cu Ceas este una foarte bună și, în același timp, ieftină pentru bugetul orașului.¹

La 24 iunie 1899 se deschideau porțile Turnului cu Ceas, unde era organizat cu sprijinul asociației

Sebastian Hann muzeul *Alt Schaessburg*.

În viziunea lui Josef Bacon, scopul inaugurării acestui muzeu a fost de a se promova valorile culturale și spirituale ale comunității germane din Sighișoara; de a se susține artiști plastici locali prin expoziții și întruniri; aplicarea în construcții, atât urbane, cât și rurale, a stilurilor artistice vechi.²

Alături de acest muzeu, din inițiativa aceluiași custode inimos, dr. Josef Bacon, va lua ființă într-o anexă a Turnului cu Ceas, în anul 1912, *Muzeul de Igienă*, care cuprindea peste 700 de planșe și grafice cu privire la epidemiile care au lovit orașul și altele cu privire la evoluția demografică a urbei. La acesta se va mai adăuga *Muzeul de etnografie săsească*, organizat în Casa cu Șindrila din anul 1908 și Muzeul Școlar în sacristia Bisericii Mănăstirii în 1932.³

În această inițiativă, din anul 1904, Josef Bacon a fost sprijinit material și financiar, după cum am arătat, de către Asociația Sebastian Hann din Sighișoara. Alături de această asociație, printre colaboratori mai găsim pe Karl Seraphin, Betty Schuller, Friederich Meltzer, Julius Hollitzer, Julius Misselbacher (1903-1963). Ultimul dintre aceștia a avut o importantă contribuție la cunoașterea și sistematizarea științifică a primelor colecții ale muzeului.

¹Richard Ackner
Das Bacon-Buch. Von Mosel an die Kokele. Familiengeschichte.
Familiendruck und für Siebenbürgische Bibliothek
Gündelsheim,
2002, p. 77.
Familiengeschichte.
Familiendruck und für Siebenbürgische Bibliothek
Gündelsheim,
2002, p. 77.

²*Die Schäßburger Museen*, Friedrich Horedth Verlag, Sighisoara, 1933, p. 2.

³*Ibidem*, pp. 4-10.

Nici românii nu se vor lăsa mai prejos și, în anul 1937, într-o casă închiriată în orașul de jos, etnograful și folcloristul Gheorghe Cernea, învățător din Paloș-Ardeal, va pune bazele unui muzeu etnografic românesc *Muzeul Etnografic Târnăvean*.⁴

Perioada comunistă aduce modificări de substanță în evoluția muzeelor sibișorene. În 1952 întreaga colecție a muzeului sășesc a fost naționalizată, noua instituție organizându-se doar în Turnul cu Ceas. Numele instituției a variat în această perioadă. De la *Muzeul Raionului Sighișoara* în 1952 va primi în 1968 după reorganizarea administrativă denumirea de *Muzeul Municipal Sighișoara* și mai apoi de *Muzeul de Istorie Sighișoara*, nume pe care îl poartă și azi.

După arestarea lui Gheorghe Cernea în anii 1950 colecția sa de etnografie românească este confiscată și împărțită altor instituții muzeale. La Sighișoara va rămâne doar colecția de icoane pe lemn și pe sticlă.⁵

În anii 1970 muzeul va primi câteva camere la etajul doi al Casei Vlad Dracul, unde va fi organizată o expoziție de armament medieval. Coabitarea cu un restaurant în aceeași clădire nu era una normală și de aceea în anul 1988 expoziția va fi mutată la parterul claselor primare ale Liceului Josef Haltrich, unde se găsește și astăzi.

Anul 1999 duce la amenajarea vechii închisori militare a orașului aflată la parterul Turnului cu Ceas. Aici va fi organizată o *Cameră de Tortură* cu obiecte și imagini care redau proceduri de tortură din *Codex Criminalis Teresiana* (1769), ultimul cod penal care a permis în monarhia habsburgică utilizarea torturii ca mijloc de anchetă penală.

La acest ceas aniversar nu putem decât să mulțumim înaintașilor pentru tot ceea ce au făcut în domeniul muzeografiei la Sighișoara și să le ducem misiunea mai departe, să dezvoltăm instituția în concordanță cu noile paradigme ale secolului XXI.

⁴Adriana Antihi,
„Despre activitatea
muzeelor din
Sighișoara”
în *Vatra*, 6, 2006,
p. 20.

⁵*Ibidem*, p. 21.